

EEN REUS VAN EEN BEER

Kristien Dieltiens en Seppe Van den Berghe (ill.)
De Eenhoorn
door Tine Verachten

OVER DE MAKERS

De auteur van dit boek is **Kristien Dieltiens**. Ze schrijft en tekent al haar hele leven: als kind leest ze de bibliotheek leeg en gaat ze op tekenles aan de Academie van Kontich. Ze volgt de lerarenopleiding en gaat les geven. Tegenwoordig is ze voltijds auteur. Naast het schrijven en illustreren van boeken, illustreert Dieltiens ook tijdschriften, nieuwjaarsbrieven en uitnodigingen. Ze woont in Beernem en heeft zes kinderen.

Behalve historische jeugdromans schrijft Kristien Dieltiens ook realistische verhalen, zowel voor kinderen als voor jongeren. Ze schuwt hierbij de zware onderwerpen niet. Maar evengoed schrijft ze vrolijke verhalen of filosofische prentenboeken. Haar hele oeuvre getuigt van een grote betrokkenheid met en inleving in jongeren. Ze creëert levendige personages, die ze psychologisch sterk uitwerkt. Verder zijn haar boeken beeldend en zintuiglijk geschreven, met veel aandacht voor gevoel en sfeerschepping.

Haar zoon, **Seppe Van den Berghe**, is de illustrator van dit boek. Seppe is geboren in Brugge en woont in Brussel. Hij heeft een masterdiploma in de beeldende kunsten (Koninklijk Academie voor Schone Kunsten, Gent) en maakt illustraties voor boeken, kranten en tijdschriften. Zijn grote passies zijn tekenen en muziek maken. Hij is gek op grafische romans en strips. Samen met een bevriende cartoonist brengt hij het driemaandelijks magazine *Kouwe Koffie* uit, met nieuw werk van beiden. Seppe maakte tot hiertoe twee boekensamen met zijn moeder

(*De gouden bal* en *Een reus van een beer*), het blijft voor hem een hele bijzondere samenwerking.

Bronnen: www.jeugdliteratuur.org – www.clavisbooks.com – www.eenhoorn.be – www.seppevandenberghe.com

1. VOOR HET LEZEN

Grote en kleine beer

Bekijk samen met de kinderen de titel en de kaft van het boek:

- Wat zien de kinderen?
- Wie knuffelen elkaar? Mama beer en zoon/dochter beer? Of is het papa beer? Waarom denken de kinderen dat het mama/papa beer is en zoon/dochter?

Bekijk ook samen de titelpagina binnenin het boek. Weer een grote en kleine beer.

- Opnieuw dezelfde als op de cover?

Bekijk de gelaatsuitdrukkingen. Hier lijken ze vooral triestig te kijken. Vergelijk met de illustratie op de cover.

- Waarom zouden de beren hier droevig kijken?

Ongehoorzaamheid

In een kringgesprek kan je praten over wat het betekent om “ongehoorzaam” te zijn:

- Doen de kinderen soms iets wat eigenlijk niet mag van hun ouders of leerkracht? Wat dan?
- Heeft het hen al eens in de problemen gebracht?
- Worden ze dan gestraft?
- Begrijpen de kinderen waarom ze soms iets niet mogen? Omdat het bv. gevaarlijk is, omdat hun ouders bezorgd zijn, omdat ze zich pijn kunnen doen.
- Waarom zijn ze soms toch ongehoorzaam? Omdat ze bv. te nieuwsgierig zijn, denken dat hun ouders/leerkrachten ongelijk hebben, niet willen “onderdoen” voor vriendjes/stoer willen zijn.

Mens-dier

Je kan ook met hen praten over de verhouding mens-dier (in dit geval beren). Beren in het wild worden als gevaarlijk beschouwd. Maar beren worden ook door de mens gebruikt (soms misbruikt) in dierentuinen, circussen... Laat hen de foto's in bijlage zien:

- Wat vinden de kinderen hiervan?
- Denken ze dat de beren dit graag doen en gelukkig zijn?
- Hoe zouden mensen de beren zover krijgen?
- Is het gevaarlijk voor de mens?
- Zouden de kinderen naar dergelijke shows gaan kijken? Of hebben ze al beren in bv. een circus gezien?

2. TIJDENS HET LEZEN

Pa beer

Focus tussen p. 16-21 op het feit dat Broes en Moe alleen zijn.

- Waar zou Pa beer zijn?

Op p. 24 wordt Pa beer voor het eerst genoemd en zijn er in de illustratie berenpoten met rode vlekken in de sneeuw te zien. Dan de zinnen “Ze denkt aan het rood in de sneeuw” en “Haar jong mag niet dood”. Op p. 25 zegt Broes iets over de dood. En op p. 27 zegt Moe “Wat lijkt je erg op...”.

- Wat denken de kinderen nu over Pa beer?
- Hoe is hij volgens hen mogelijk gestorven?

Op p. 61-66 wordt verteld wat er met Pa beer is gebeurd. Verwijs even terug naar de illustratie op p. 24.

- Hoe voelen de kinderen zich bij dit verhaal?

Vanaf p. 119 blijkt dan dat Pa beer mogelijk nog leeft.

- Hadden de kinderen dit verwacht?

Dan volgt de climax van het boek als Pa beer nog blijkt te leven.

Mens-dier

Op p. 29 kan je terugverwijzen naar het kringgesprek over mens-dier en wat de kinderen hierover hebben gezegd.

Spanning

Er is ook heel wat spanning in het boek. Hier kan je op inspelen tijdens het voorlezen door pauzes te laten, te fluisteren of net de nadruk te leggen op bepaalde zinnen/woorden: p. 93-96, p. 112, p. 116, p. 131-134.

3. NA HET LEZEN

Personages

De titel van het boek is *Een reus van een beer* en Broes vindt zichzelf al erg groot en onafhankelijk. Maar ook het personage van Muis is de moeite om te volgen: hij krijgt steeds te horen dat hij klein en onnuttig is. De uil aast op hem als maaltijd. Maar het is Muis die uiteindelijk zorgt voor de oplossing. Op p. 13, 22, 71-72, 104, 108, 125, 128 komt Muis aan bod. Vergelijk samen met de kinderen de karakters van Broes en Muis:

- Broes is een typisch voorbeeld van een onervaren kind dat toch denkt dat hij al groot en volwassen is en alleen beslissingen kan nemen, maar zich hierdoor hopeloos in de problemen brengt.
- Muis is klein maar dapper. Hij houdt zich op de achtergrond, wordt soms gekleineerd door de andere dieren, maar is het enige dier dat Moe tot het einde bijstaat bij haar zoektocht naar Broes en bovendien zorgt hij voor de bevrijding van Moe.

Humor

Ondanks het trieste verhaal over Pa beer zit er heel veel humor in het boek. Leg hier ook de nadruk op. Er zijn talloze grappige uitdrukkingen en gebeurtenissen:

- de 'obsessie' van Broes met poep (o.a. p. 19, p. 37, p. 41, p. 90, p. 140)
- "Moe er zit een beer in jou" (p. 29): honger hebben en buik die gromt
- De beestenboel in de stal van de mensen als de andere dieren Broes opmerken (vanaf p. 76)
- Spek: p. 86. Begrepen de kinderen dit grapje?
- Vonden de kinderen zelf nog andere passages grappig?

Illustraties

Ook de illustraties zijn de moeite waard om van naderbij te bekijken:

- Wat vinden de kinderen van de illustraties met de ruwe penseelstreken, bv. p. 12, 14, 15, 16? En het feit dat er vaak buiten de zwarte rand wordt geschilderd? Vinden ze dit slordig of juist mooi en bijzonder?
- Beelden de tekeningen uit wat er gebeurt? Soms tonen de illustraties ook leuke details, zoals op p. 83.
- De illustraties bij spannende momenten zijn erg donker. Vinden de kinderen deze illustraties eng? Benadrukken ze het gevoel van angst uit de tekst voor hen?

Ongehoorzaamheid

Koppel terug naar het gesprek tijdens de inleiding.

- Wat vinden de kinderen nu over de ongehoorzaamheid van Broes?
- Had hij naar Ma beer moeten luisteren? Maar dan hadden ze Pa beer nooit teruggevonden...

Dierennamen

Op p. 79 blijkt dat een beer ook een varken is. Kennen de kinderen nog namen van jonge dieren, mannelijke en vrouwelijke dieren? Een lijst vind je op

https://nl.wikipedia.org/wiki/Benamingen_voor_dieren.

Creatieve opdracht

Materiaal:

- Dik, wit papier
- Plakkaatverf
- Dikke en dunne penselen
- Potjes met water, oude doeken
- Zwarte stift, potloden

Je kan de kinderen de techniek uit de illustraties zelf laten gebruiken: laat hen Broes tekenen in potlood en vervolgens inschilderen met ruwe penseelstreken, waarbij ze bewust naast en buiten de lijnen gaan. Na het drogen kunnen ze met een zwarte stift of pen over de potloodlijnen gaan.

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken lezen we' en dan op de groep en het boek in kwestie.